U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky, JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **B. M.**, zastoupen JUDr. Petrem Novákem, advokátem se sídlem Palachova 14, Litoměřice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 2. 2011, č. j. 28 Az 25/2010 – 81,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému advokátovi stěžovatele JUDr. Petru Novákovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4 800 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 9. 2. 2011, č. j. 28 Az 25/2010 – 81, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí žalovaného (dále jen „ministerstvo“) ze dne 27. 5. 2010, č. j. OAM-339/VL-18-K03-2009, kterým nebyla stěžovateli udělena mezinárodní ochrana podle § 12 až § 14b zákona č. 352/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž odkázal na ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a namítal, že krajský soud nesprávně aplikoval hmotné právo na jím uváděné důvody pro poskytnutí azylu. Podle názoru stěžovatele bylo prokázáno, že splňuje podmínku odůvodněného strachu. Podle ust. § 2 odst. 7 zákona o azylu se za pronásledování považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i psychický útlak, pokud jsou prováděna či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem. To platí stejně tak, pokud stát není schopen zajistit ochranu před takovým jednáním. Z provedených důkazů vyplývá, že stěžovatel a jeho manželka byli v Mongolsku pronásledováni přívrženci politické strany. Toto pronásledování bylo tak intenzivní, že stěžovatel byl postřelen a jeho manželka zbita. Je tedy zřejmé, že jeho odůvodněný strach z návratu do země původu je oprávněný. Bezvýchodnost situace celé jeho rodiny ho vedla k opuštění Mongolska, protože byl přesvědčen, že místní orgány ani policie jim nepomohou a v rámci Mongolska se před útočníky nikde neschová. Proto jeho návrat do země původu vůbec nemůže přicházet v úvahu. Proto se domáhá zrušení napadeného

rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení. Stěžovatel rovněž požádal, aby Nejvyšší správní soud povolil podané kasační stížnosti odkladný účinek.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval tím, zda svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Kasační stížnost ve věcech azylu může být přijata k věcnému projednání jen tehdy, jestliže přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. K tomu dochází v případě, že důvodem podání kasační stížnosti je *„(...) natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti soudů.“* (Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 41, dostupný na www.nssoud.cz.) Takovým případem může být podle citovaného rozsudku také situace, kdy krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, či hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti neuvedl žádné důvody, pro které by měla být jeho kasační stížnosti posouzena jako přijatelná. Obava z ohrožení života v zemi původu není ještě sama o sobě důvodem pro udělení azylu v jiné zemi. Ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu musí být prokázáno, že jde o obavu z pronásledování proto, že žadatel má určité politické přesvědčení, vyznává určitou víru, patří k určité národnosti, rase, určité sociální skupině či pohlaví (srov. rozsudek Vrchního soudu ze dne 20. 11. 2001, č. j. 5 A 707/2000 – 23, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2006, č. j. 4 Azs 46/2005 - 80; ze dne 20. 3. 2005, č. j. 4 Azs 271/2004 - 58, publ. pod č. 1347/2007 Sb. NSS; ze dne 10. 1. 2007, č. j. 6 Azs 80/2006 - 64; ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 81/2006 – 85, a rozsudek ze dne 18. 7. 2007, č. j. 9 Azs 33/2007 - 78, všechny dostupné na www.nssoud.cz). V dané věci však Nejvyšší správní soud příčinnou souvislost mezi tvrzeným jednáním členů Demokratické strany, případně osob jimi najatých, a azylově relevantními důvody neshledal. Odkazuje přitom na rozsudek ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 – 67, dostupný na www.nssoud.cz, ve kterém vyslovil názor, že *„(u)stanovení § 12 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, musí být vykládáno souladně s čl. 43 Listiny základních práv a svobod a její celkovou systematikou, a to jednak proto, že má toto ustanovení ústavního pořádku vyšší právní sílu, a jednak proto, že je § 12 písm. a) zákona o azylu promítnutím této ústavní normy na zákonné úrovni. Za politická práva a svobody tudíž musejí být pokládána politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny základních práv a svobod, včetně svobody projevu a práva na informace podle jejího čl. 17.“* Vyhrožování či útoky soukromých osob

nelze podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, jestliže ze zpráv, které byly podkladem pro rozhodnutí ministerstva, vyplývá, že politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny (viz např. rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 – 36, nebo rozsudek ze dne 27. 2. 2006, č. j. 4 Azs 182/2005 - 60, oba dostupné na www.nssoud.cz). Jak ve správním, tak i v soudním řízení byla otázka možné deklarované i faktické ochrany a pomoci stěžovateli v Mongolsku dostatečně zkoumána. Fyzické napadení stěžovatele členy Demokratické strany či osobami jimi najatými, případně následné obtěžování, nebylo státní mocí země původu tolerováno či podporováno, naopak byla mu přislíbena pomoc policie, které se však nepodařilo zjistit původce výhrůžných telefonátů ani osoby, které stěžovatele napadly. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004 - 50, www.nssoud.cz, *„(v) každém státě, jakkoliv demokratickém a vyspělém, zůstává z nejrůznějších příčin určitá část trestné činnosti neobjasněna; to však neznamená, že by bylo možno pronásledování ze strany soukromých osob ve všech případech připsat příslušnému státu a tento stát z pohledu aplikace ust. § 2 odst. 6 cit. zákona za takové jednání činit odpovědným, resp. spoluodpovědným.“*

Ohledně věrohodnosti tvrzení žadatele o azyl Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, www.nssoud.cz, v němž se uvádí, že *„... není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědí žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují*“. Pokud se tedy žadatel o mezinárodní ochranu po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 - 83, www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud svým dalším rozsudkem ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, stanovil také standard důkazního břemene, a to test přiměřené pravděpodobnosti pro zkoumání odůvodněnosti strachu z pronásledování a test reálného nebezpečí pro zkoumání důvodnosti obav z vážné újmy: *„Ani maximální úsilí žadatele a žalovaného však nemusí být vždy úspěšné a řadu tvrzení žadatele nebude možné nijak doložit ani vyvrátit. Pro taková tvrzení se obecně aplikuje důkazní standard „přiměřené pravděpodobnosti“. Pokud je byť jen přiměřeně pravděpodobné, že tvrzení žadatele je pravdivé či že se určitá skutečnost udála tak, jak uvádí žadatel, žalovaný nesmí toto tvrzení prohlásit za nevěrohodné a vyloučit jej z dalšího posuzování; naopak, musí toto tvrzení vzít v potaz při celkovém posouzení odůvodněnosti žádosti a přiřadit mu patřičnou váhu.“* V rozsudku ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 17/2010 – 182, www.nssoud.cz, pak Nejvyšší správní soud uvedl, že *„(v) mnoha případech však musí žalovaný rozhodovat za důkazní nouze, tj. tehdy, když není ani žadatel ani správní orgán schopen doložit či vyvrátit určitou skutečnost či tvrzení žádným přesvědčivým důkazem. V takových případech zůstává jediným důkazním prostředkem výpověď žadatele a klíčovým faktorem se stává posouzení celkové věrohodnosti žadatele a následné posouzení pravděpodobnosti, zda k událostem opravdu došlo podle jeho výpovědi.“* A dále že *„(d)ůkazní standard „přiměřené pravděpodobnosti“ se tedy nutně aplikuje i na posouzení věrohodnosti jednotlivých dílčích tvrzení žadatele o azyl, která jsou posléze podkladem celkové úvahy správního orgánu, přičemž platí, že pokud je žadatel nevěrohodný ve všech relevantních aspektech své žádosti, může správní orgán bez dalšího posoudit žadatele jako nevěrohodného a nemusí detailně posuzovat jeho jednotlivá dílčí tvrzení.“*

Nejvyšší správní soud se vyslovil i k oprávněnosti určitých pochybností správního orgánu, vyjdou-li najevo skutečnosti, které zpochybňují tvrzení uváděné žadatelem v žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V rozsudku ze dne 16. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 – 40, www.nssoud.cz, vyslovil, že *„(j)elikož často není v možnostech žadatele o azyl prokázat svá tvrzení jiným způsobem, než vlastní věrohodnou výpovědí, je srovnání skutečností jím uvedených v žádosti o azyl, vlastnoručně psaném prohlášení a v pohovoru zásadním měřítkem jeho věrohodnosti. Pokud tedy žadatel některé podstatné skutečnosti vůbec nezmíní ve své žádosti a zejména ve vlastnoručně psaném prohlášení a uvede je až u pohovoru, nelze správnímu orgánu vytýkat, že k nim přistupuje s určitou mírou pochybností.“*

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky obsažené v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Proto byla shledána nepřijatelnou a byla podle § 104a s. ř. s. odmítnuta.

Stěžovatel rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O tomto návrhu Nejvyšší správní soud nerozhodoval, protože podání kasační stížnosti má podle ust. § 32 odst. 5 zákona o azylu odkladný účinek.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle ust. 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, náleží ustanovenému zástupci odměna za dva úkony právní služby 2x 2100 Kč a dále podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů 2x 300 Kč, celkem 4 800 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2011

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu